

כ"ו בתשרי תשפ"א
14 באוקטובר 2020

לסטודנטיות ולסטודנטים במכללת דוד ילין שלום רב,

הנדון: מניעת הטרדות מיניות בימי מגפת וירוס הקורונה¹

שמי ד"ר לילי זמיר ואני מכהנת כנציבה למניעת הטרדות מיניות ויועצת הנשיא להוגנות מגדרית במכללה.

בימים כתיקונם אני נותנת סדנאות לתלמידי שנה א' בנושא הטרדות מיניות ומניעתן. אולם כעת, בימי מגפת וירוס הקורונה, אין הימים כתיקונם, ואני מוצאת לנכון לפנות אליכן בכתב בנושא זה, בתקווה שבמשך שנה זו אפגש כל מסלול באופן פרטני, אם בכתה ואם בזום, לפי הנסיבות.

בהזדמנות זו ברצוני לאחל שנה טובה, נטולת הטרדה, שופעת בריאות ושמחת עשייה. למרבה הצער, גם בימים קשים אלה אנו חשופות להטרדות מיניות ולאלימות, מילולית או חזותית ברשתות החברתיות, וכן להתגברות האלימות במשפחה.

לפיכך, אני רוצה לשוב ולהזכיר שאני כאן בשבילכן לכל מקרה שאתן חשות בפגיעה מינית שקשורה להיותכן סטודנטיות במכללה (פרטי התקשרות באתר).

להלן אני מבקשת להציג לכן את עיקרי הוראות החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 החלים על מי שלומדים במוסדות להשכלה גבוהה. אתן מוזמנות לעיין בו ובתקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעסיק), תשנ"ח-1998, לדעת את זכויותיכן. יסודו של החוק במניעת הטרדה מינית במקום עבודה, אולם הוא חל גם על מוסדות להשכלה גבוהה.

מטרת החוק היא: "לאסור הטרדה מינית כדי להגן על כבודו של אדם, על חירותו ועל פרטיותו, וכדי לקדם שוויון בין המינים".

היות ומטרת החוק לקדם את השוויון בין המינים החוק אינו מבחין בין המגדר של הפוגע או הנפגע.

החוק מגדיר הטרדה מינית כאחד מהמעשים הבאים שאדם עושה לזולתו:

- (1) סחיטה בעלת אופי מיני;
- (2) מעשה מגונים;
- (3) הצעות חוזרות בעלות אופי מיני למי שאינו מעוניין בהן;
- (4) התייחסויות מיניות חוזרות, המתמקדות במיניות של מי שאינו מעוניין בהן;
- (5) התייחסות מבזה או משפילה ביחס למינו או למיניותו של אדם;
- (6) פרסום תצלום, סרט או הקלטה, המתמקד במיניותו של מי שלא הסכים לכך, במטרה להשפילו או לבזותו.

אולם, החוק קובע שכאשר קיימים יחסי מרות – לדוגמה, בין עובד ומעביד, סטודנט ומרצה, תלמיד ומורה, איש דת או מי שמציג עצמו כבעל סגולות רוחניות ומי שמאמין בו, מטפל ומטופל – גם כאשר מי שנתון למרות לא גילה שאינו מעוניין בהצעה בעלת האופי המיני או ההתייחסות

¹ המכתב מנוסח בלשון נקבה מטעמי נוחות אך הוא חל במידה שווה על גברים כמו על נשים.

למיניות שלו, הדבר מהווה הטרדה מינית. שכן מי שנתון למרות עשוי להימנע מלגלות שאינו מעוניין בכך משום שהוא חושש מבעל המרות.

החוק קובע נסיבות שבהן הטרדה מינית מהווה עבירה פלילית (כשהייתה פגיעה פיזית, או מגע בכפייה) שלגביה ניתן לפנות למשטרה. כמו כן הוא קובע שניתן להגיש תביעה אזרחית, בניזקין לבית המשפט בעניין הטרדה מינית, שכן בהטרדה מינית נגרם נזק לנפגעת.

בנוסף החוק מחייב מוסדות להשכלה גבוהה למנות בעלת תפקיד – דהיינו, נציבה למניעת הטרדות מיניות – שניתן להגיש לה תלונה בשל הטרדה מינית, כדי שתברר את התלונה ותמליץ על דרכים לתקן את הפגיעה ולמנוע את הישנותה.

בהתאם לכך הנציבה מבררת באופן דיסקרטי את פרטי התלונה עם הצדדים למעשה. כאשר היא מוצאת שלכאורה הייתה הטרדה מינית היא פותחת בהליך בירור, שכולל גביית עדויות נוספות לפי הצורך. בסופו של הבירור היא מגישה דוח, שכולל את מסקנות הברור – אם הייתה או לא הייתה הטרדה מינית, והמלצות לתיקון הפגיעה. הדוח מוגש לנשיא המכללה, שהוא הסמכות העליונה במוסד האקדמי. על הנשיא להחליט אם לקבל או לדחות את מסקנות והמלצות הנציבה. לפי החוק חל חיסיון על הליך הבירור של הנציבה. אם התלונה לא טופלה על ידי הנציבה כנדרש לפי החוק, המתלוננת רשאית לתבוע את המוסד.

חשוב להדגיש כי כל הבירור של הנציבה נעשה בדיסקרטיות וכי כל הנוגעים לעניין מחויבים בחיסיון מוחלט.

כמו יש להדגיש כי הנציבה נדרשת לברר גם תלונות שמוגשות לה באופן אנונימי, לדוגמה כאשר המתלוננת חוששת מהתנכלות מצד הנילו. יש לציין כי התנכלות למגישת תלונה נחשבת עבירה פלילית.

מקובל להבחין בשלושה סוגי הטרדה עיקריים:

- 1- **הטרדה מילולית** - שהיא אמירה שעשויה לפגוע באופן מיני בזולת, כולל בדיחה, או הערה וכדומה.
- 2- **הטרדה חזותית** - הצגת חומר חזותי שמבזה את מיניות הזולת, בסרטון, ציור או פסל, לדוגמה.
- 3- **הטרדה מינית פיזית** - מגע פיזי בזולת שיש לו אופי מיני, כמו נגיעה שלא לצורך, חיבוק, ליטוף, נישוק וכו'.

הערה מיוחדת לימי הקורונה

בימים אלה, כשאנו בהסגר בבתים וההוראה נעשית באמצעות מדיה אלקטרונית (מקוון), הוראות החוק חלות על הטרדות מיניות שנעשים באמצעותם.

בנוסף אני מוצאת לנכון להצביע על התגברות המקרים של אלימות במשפחה בשל הסגר. בכל מקרה של אלימות פיזית, מילולית, רגשית או כלכלית. מוצע לפנות, לפי טיב הפגיעה, ללא דיחוי למרכזי הסיוע לנפגעות תקיפה מינית (1202), לער"ן (1201), או למשטרה (100). כל הגורמים הללו לשרותכן 24/7, אל תהססו לפנות!!

גם כאשר אתם שומעים קולות מעוררי חשד לאלימות מבית סמוך, אנא, דווחו, לפעמים הדיווח בזמן עשוי להציל חיים.

בכל מקרה של ספק, אין ספק, תפנו לגורמים הרלוונטיים, וגם אני כאן לעזרתכן, אל תהססו לפנות.

לנוחיותכן אני מצרפת כמה טלפונים חיוניים:

- קו החירום של ל.א. לאלומות ואון לייף - קו סיוע 24/7 בכל השפות. אנונימיות מובטחת: * 6724
- קווי חירום לנפגעות תקיפה מינית: נשים 1202 גברים 1203
- קו חירום ארצי לאלומות במשפחה: 1-800-220-000
- הכוונה וסיוע ראשוני משרד הרווחה - מוקד 118
- קו חירום לנשים ערביות: 04-6566813
- מרכז זכויות-נעם נשים ערביות במרכז-לוד: 08-9965008
- קו סיוע לנשים דתיות: 02-6730002
- קו סיוע לגברים דתיים: 02-5328000
- קו חם ארצי לעולות ברה"מ ואתיופיה: 1800-220-230
- קו הסיוע של עמותת בת מלך לנשים דתיות וחרדיות: 1-800-292-333
- וואטסאפ מרכזי הסיוע: 052-8361202
- מוקד סיוע משפטי: 073-3927747/48/49/50
- צ'אט מרכזי הסיוע: <http://www.kolmila.org.il>

בברכת שנה טובה ובריאות איתנה,

לילי